

Kirkeministeren (Damsgaard):

Herved skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens lønningsvæsen m. m.*

I langt de fleste tilfælde — nemlig hvor præster benytter konfirmandstue i eller ved deres tjenestebolig — afholdes udgifterne til rengøring og opvarmning af konfirmandstuen af præsterne, og der ydes dem da herfor en fast godtgørelse, som afholdes af de fælles lønningsmidler, der tilvejebringes gennem landskirkeskatten.

Godtgørelsen har været uændret siden 1969, og Den danske Præsteforening har under henvisning til de siden da stedfundne prisstigninger ønsket godtgørelsen forhøjet.

Under forhandlinger herom er man imidlertid kommet til det resultat, at en ændring af retstilstanden som ved lovforslaget foreslået er det mest ønskelige. Derved opnås bl. a. den ikke uvæsentlige administrative fordel, at de kontroversielle spørgsmål om godtgørelsens størrelse og regulering fjernes, idet udgifterne afholdes direkte af menighedsrådene, således at godtgørelsen simpelt hen bortfalder. Dette må dog forudsætte, at menighedsrådet også har det økonomiske ansvar, hvorfor udgifterne må afholdes af en af de kirkelige kasser, menighedsrådet har ansvaret for. Derfor foreslås det, at udgifterne — hvor de ikke afholdes af kirkekassen, fordi konfirmandlokalet ikke er indrettet i tilknytning til kirken — afholdes af præstelønningsskassen.

Det kan ikke volde problemer at fastslå de faktiske udgifter. Såfremt lovforslaget vedtages, vil ministeriet i et cirkulære give nærmere anvisning på, hvorledes udgifterne kan beregnes, hvis de ikke foreligger direkte oplyst. Dette kan f. eks. være tilfældet med hensyn til varmeudgifter.

Ifølge lovforslaget skulle nyordningen træde i kraft allerede ved det nye finansårs begyndelse. Dette betyder, at menighedsrådene ikke har kunnet forudse denne udgift, da de i sommeren 1973 udarbejdede budgetter for regnskabsåret 1974-75. Det må dog anses for muligt, at der kan skaffes dækning for en så forholdsvis beskedne udgiftsforøgelse som den heromhandlede.

Idet jeg kan oplyse, at Den danske Præsteforening og Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer har tiltrådt lovforslaget,

skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Tastesen) (S):

Jeg skal herved fremsætte *forslag til lov om ophævelse af lov om dødsstraf for visse handlinger begået under krig eller fjendtlig besættelse og om ændring af militær straffelov.*

Lovforslaget tilsigter at afskaffe dødsstraf såvel for civile som for militære forbrydelser.

Hjemmelen for at idømme dødsstraf for civile forbrydelser blev ophævet ved straffeloven af 1930, men blev genindført efter besættelsen. I 1952 blev gennemført en særlig lov om dødsstraf for visse grovere overtrædelser af borgerlig straffelov begået under krig eller fjendtlig besættelse. Man ønskede herved bl. a. at skabe sikkerhed for, at det ikke efter en fremtidig krigs- eller besættelsessituation skulle blive nødvendigt at indføre dødsstraf med tilbagevirkende kraft, således som det var sket efter besættelsen.

I den militære straffelovgivning har der altid været hjemmel til at anvende dødsstraf. Dette gælder også den militære straffelov, der blev vedtaget i foråret 1973.

Inden for De Forenede Nationer har man siden 1959 arbejdet med spørgsmålet om dødsstraffens udbredelse og anvendelse i medlemslandene. Danmark har her gennem årene støttet en række initiativer, der har taget sigte på en begrænsning i dødsstraffens anvendelse eller dens fuldstændige afskaffelse i medlemslandene.

Af de rapporter, der siden begyndelsen af 1960'erne er blevet offentliggjort om De Forenede Nationers arbejde med disse spørgsmål, fremgår, at udviklingen går i retning af en afskaffelse af dødsstraffen. De fleste lande har dog bibeholdt muligheden for at anvende dødsstraf for visse forbrydelser begået under krig eller tilsvarende forhold. Den seneste rapport fra FN, der er fra 1973, viser imidlertid, at i alt 9 medlemslande, herunder Østrig og Finland, helt har afskaffet dødsstraffen. Også Vesttyskland og Sverige har afskaffet denne straf.

Under behandlingen af forslag til militær straffelov i foråret 1973 drøftede retsudvalget bl. a., om dødsstraf fortsat skulle bibe-

[Tastesen.]

holdes i den militære straffelov, uden at man dog nåede til enighed om spørgsmålet. Under drøftelserne i udvalget gav forsvarsministeren udtryk for, at afskaffelse af dødsstraf efter hans opfattelse burde ske samtidig for borgerlige og militære forbrydelser. Justitsministeren gav i forbindelse med udvalgets drøftelser meddelelse om, at der i folketingsåret 1973-74 ville blive fremsat forslag til lov om ophævelse af 1952-loven, og forsvarsministeren gav tilsagn om at fremsætte forslag til lov om ændring af den militære straffelov med henblik på en ophævelse af reglerne om dødsstraf i denne lov.

Det nu fremsatte lovforslag vil give folketingets medlemmer lejlighed til en principiel stillingtagen til spørgsmålet om dødsstraffens afskaffelse.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Juul-Madsen* (KF)):

Herved skal jeg tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring af postloven*.

Den 8. juni 1973 vedtog folketingets daværende S-SF-flertal med 84 stemmer mod 82 en udvidelse af postloven, så ministeren for offentlige arbejder fik bemyndigelse til at udvide postgirokontorets virksomhed til at omfatte långivning til statsansatte, der opretter lønkonto. Lovens mening var øjensynligt, at først flere og flere statsansatte og dernæst måske også andre lønmodtagere skulle placere deres lønkonti i postgirokontoret, som derved ville tiltrække sig milliardbeløb.

Senere gav det samme folketingsflertal budgetministeriet lovhjemmel til at kunne gribe ind over for tilsvarende udlån i private pengeinstitutter. Der var dermed skabt lovmæssigt grundlag for, at den til enhver tid siddende regering kan gennemføre en gradvis omdannelse af postgirokontoret til en egentlig postbank.

En sådan udvikling er for det første overflødig og vil for det andet beslaglægge arbejdskraft og kapital.

Det konservative folkeparti ønsker med dette forslag at få fjernet de pågældende afsnit af postloven, så der skabes sikkerhed for, at ingen kommende regering kan ændre postgirokontoret til at omfatte egentlig bank- og sparekassevirksomhed uden på ny at søge folketingets tilslutning.

Ved at fjerne de pågældende afsnit fra postloven hindrer man muligheden for en socialisering ad bagdøren.

Skriftligt besvarede spørgsmål.

Af *Brusvang* (CD) til justitsministeren (21. februar 1974):

„Hvorledes vurderer ministeren muligheden for, at pas principielt udstedes på livstid, men i øvrigt således, at pasfornyelse — hvis en begrænset gyldighedsperiode ønskes fastholdt — sker ved stempeling i passet, og endelig således, at pasfornyelse — i tilfælde af f. eks. nedslidte pas — alene sker på grundlag af oplysningerne i det gamle pas?“ (Sp.m. nr. 113).

Begrundelse.

Efter pasbestemmelserne skal en person, når det ældre pas er udløbet, have udstedt et nyt pas. Forlængelse af passets gyldighed kan normalt ikke finde sted for almindelige politipas. For ekspeditionens gennemførelse kræves, at der udfyldes en ny begæring, indlevering af nyt fotografi, det sidst udstedte pas samt oplysning om personnummer.

Det vil være en væsentlig arbejdsbesparelse for administrationen, om et pas kunne forlænges f. eks. med et stempel, og publikum vil blive sparet for besværet med udfyldning af begæringsformular. Hvis fotografiet stadig er vellignende, ses der ikke at være grund til at forlange et nyt. I øvrigt forlanger man mig bekendt ikke nyt foto isat et gyldigt pas, selv om pasindehaveren skifter udseende, f. eks. fordi han anlægger skæg. Med hensyn til kontrollen med gebyret bemærkes, at betaling formentlig må kunne ske ved stempelmærker eller lignende. Hvis ikke tungtvejende statsfinansielle hensyn motiverer, at krav om gebyr fastholdes, kunne pas formentlig udstedes med gyldighed for indehaverens livstid eller i hvert fald for meget lange perioder. I en sådan overvejelse bør hensyn også tages til den administrative besparelse, der vil kunne opnås.

Det ville være ønskeligt, om besvarelsen indeholdt oplysninger om omfanget af den nuværende pasadministration (herunder skønnede oplysninger om antal ekspeditioner, antal beskæftigede og udgifterne her-